

J E S E N I Š K I

KOVINAR

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OKRAJA JESENICE

Leto II.

Jesenice dne 14. maja 1949

Štev. 19

Poština plačana v gotovini

Naročnina:

Letno	din 100.—
Polletno	din 50.—
Četrtno	din 25.—
Posamezni izvod	din 2.—

Začetek pomoči Fronte gozdarskemu planu je bil zadovoljiv, z boljšo organizacijo pa bomo dosegli še lepše uspehe

Ves pretekli teden so potekale priprave, kako bi Fronta najboljše nudila pomoč planu v gozdarstvu in lesni industriji. Na partijskih, frontnih in sindikalnih sestankih so se javljali vedno novi in novi prostovoljci.

Nedelja. Komaj se je zdani, že so hiteli frontovci na določena mesta, kjer so jih čakali veliki kamioni. Veselo je bilo gledati naše najzvednejše na Jesenicah, v Žirovnici, v Lescu, Radovljici, na Bledu in drugod, ko so že ob 5. uri zjutraj zasedali pripravljene kamione, da jih popeljejo na hrbet Pokljuke. V lepo majsko jutro je odmevala pesem in se razlivala preko polj, vmes pa so brneli motorji težkih kamionov. Težko in odgovorno nalogo so ta dan imeli naši šoferji, ki so brez nesreč pripeljali stotine in stotine prostovoljcev po lepi gorski cesti na Mrzli studenec in dalje v nepregledne gozdove široke Pokljuke.

Za nedeljo, 8. maja je bilo planiranih 800 ljudi, dela pa se je udeležilo 912 prostovoljcev, med njimi okrog 400 vojakov in miličnikov, ostali pa so bili delavci Tovarne verig iz Lesc, železničarji iz Jesenic, delavci jeseniške železarne, Gradisa Moste in Jesenice ter ostalih manjših podjetij in ustanov. Gozdni del so se udeležili tudi otroci koroškega internata v Radovljici, mladina nižje gostinske šole iz Bleda ter učenci industrijske metalurške šole na Jesenicah. Organizacija letošnjih prostovoljnih del je bila mnogo boljša od lanskih, vendar pa so bile tudi zdaj še gotove pomanjkljivosti.

Čim se je kamion s prostovoljci pojavil na Mrzlem studencu, je bil delavec takoj pridružen posebnemu gozdarsko-vojskarskemu, ki jih je vodil na delovna mesta. Vsi so dobili svojim fizičnim močem primerno delo. Vojaki se na ramenih prenašali hlodovino in celulozo iz gozda do cest ali pa nakladali kamione, miličniki so imeli težko delo pri sečnji lesa, otroci so sadili smrekove sadike, nekaj žena je pripravljalo kosilo, ostali pa so bili zaposleni pri sekanju celuloze in čiščenju gozdov raznega ščavja in vrbovja. Pretežno delo pa je bilo odkazano mladincem kovinarske šole pri nakladanju kamionov. Kljub temu, da so bili mladinci zelo pridni in se niso pritoževali, naj bi se mladim močem v bodoče dodelilo lažje delo.

Doseženi uspehi 912 prostovoljcev so bili tega dne zelo veliki. Posekanega in dokončno izdelanega lesa je bilo 157 m³. Iz gozdov do kamionskih cest, oddaljenih od 200 do 300 metrov, je bilo iznešenega 1400 m³. Na rampah ob cestah je bilo poravnane lesa 970 m³. Gozda je bilo očiščenega raznega škodljivega rastlinja, ki zavira rast drevja, nad 3 ha. Pri popravilu cest je bilo opravljenih 276 delovnih ur. Smrekovih sadik je bilo

PRISPEVAJMO ZA GRADNJO ZADRUŽNIH DOMOV!

Da bi pospešili gradnjo zadrugnih domov v našem okraju, je Okrajni odbor OF izdal posebne listke, ki jih prodajajo v trafikah, v gostinskih in trgovskih obratih. Prodajo listkov je dovolil notranji odsek pri Okrajnem izvršnem ljudskem odboru.

V interesu vsega delovnega ljudstva je, da podpre nabiralno akcijo za zadrugne domove-trdnjave socializma na vasi. Zato naj vsakdo po svojih možnostih prispeva prostovoljne prispevke, da bodo zadrugni domovi v našem okraju čimprej zgrajeni.

posejanih 4500 komadov. Na 19 kamionov pa naloženih 193 m³ hlodovine. Ob primerjavi normnih dni in normnih ur so prostovoljci tega dne presegli norme za 20%, kar je zelo velik uspeh, če pomislimo, da večina prostovoljcev ni vajena gozdnih del.

TUDI LESNO INDUSTRIJSKO PODJETJE BLEJ JE ORGANIZIRALO PROSTOVOLJNO DELO

Poleg prostovoljnih del v gozdovih so bila organizirana dela tudi na žagah na Rečici, Poljanah, Gorjah, Bohinjski Beli, Soteski v Bohinjski Bistrici. Za te kraje je bilo planiranih 270 prostovoljcev, na delovnih mestih pa se jih je javilo 330 in 13 voznikov, ki so opravili sledeča dela:

Na kamione je bilo naloženih 51 m³ hlodovine, rezanega in okroglega lesa je bilo prevoženega 111 m³, preloženo in poravnane lesa na skladiščih 680 m³, v kašte je bilo zloženih desk 34 m³, podrtih kašt odnoso pripravljenih desk za vagone 178 m³, prevoženih desk 50 m³, razloženega lesa in vagonov 50 m³, naloženega lesa in desk na vagone 114 m³ (4 vagone) itd.

PROSTOVOLJNE AKCIJE V OSTALIH SEKTORJIH GOZDNEGA GOSPODARSTVA

Poleg navedenih prostovoljnih akcij je bila ponekod tudi dobra udeležba v združnem sektorju, o katerih pa nimamo točnih podatkov. Na OZKZ so izjavili, da ni bil nihče od njih zadolžen, da bi zbiral podatke. Opravičujejo se, da so bili ta dan zaposleni pri kontroli posejanih površin. Toda če so bile kmetijske zadruge s tem zaposlene, kaj je delala frontna organizacija v posameznih kmečkih predelih, da ni zbrala podatkov in jih poslala na pristojno mesto? Zato naj se take napake v bodoče odpravijo. Nad vsem prostovoljnimi akcijami mora imeti Fronta točen pregled, da bo najzaslužnejše frontovce tudi primerno nagradila.

Za uspešno izvedbo gozdarskega plana so ustanovljene stalne frontovske brigade v jeseniškem okraju

Od izpolnitve plana v gozdarstvu zavisi v veliki meri izpolnitev našega petletnega plana. Les pomeni za nas devize in za njegov izvoz dobivamo dragocene stroje, s katerimi opremljamo naše novozgrajene obrate in tovarne. Zato nam mora biti jasno, da bomo tem preje zgradili našo industrijo, čimprej bomo izpolnili naš plan v gozdarstvu.

Izpolnitev plana v gozdarstvu je tudi važna naloga frontovskih delovnih brigad. Zato je Fronta našega okraja sklenila, da ustanovi frontne brigade, ki bodo imele vsaka po sto brigadirjev. Brigadirji bodo za svoje delo prejemali nagrado po učinku dela posameznega brigadirja. Poleg tega bodo imeli brigadirji v jeseni prednost pri nabavi drv, ki jih bodo dobili po nižji ceni.

V prvih dveh dneh se je v jeseniškem okraju prijavilo že okoli 200 frontovcev. Kako se je akcija razvila po vsem okraju, vidimo že v tem, da se je od teh 200 frontovcev prijavilo 115 v petih urah. V Radovljici se je na enem sestanku javilo 30 frontovcev, med njimi večina kmetov in kmečkih sinov, na Bledu 35, na Jesenicah 15, v Kranjski gori 6, v Gorjah 10, v Podnartu 4, v Srednji vasi 3 itd.

Obdelovalna zadruga na Prezrenjah je kontrahirala 25.100 kg povrtnin

Podnart-Ovsiše 8. maja.

Današnja nedelja je bila razgibana. Pregledovali smo, koliko orne zemlje imamo posejane, in ugotovili, da jo imamo posejane z različnimi posevki 125 ha 58 a. V jesenski setvi smo posejali 40,70 hektarov z žitaricami in 65 arov z oljno repico. V pregledu spomladanske setve pa smo ugotovili, da smo posejali 38 a s pšenico, 63 arov z ržjo, 6 ha 78 arov z ječmenom, 8 ha 25 a z ovsom, 8 ha 55 a s koruzo in 4 ha 65 a s prosom. S povrtinami je posejanih 27 ha 24 arov orne zemlje, s krmskimi rastlinami 24 ha 55 a in z industrijskimi rastlinami 1 ha 15 a.

Nekateri pridelovalci so sklenili že tudi pogodbe za odkup povrtnin. Zaen-

krat je sklenjenih pogodb za 10.500 kg zgodnjega krompirja, 250 kg zelja, 20 tisoč kilogramov solate in 280 kg stročjega fižola. Pri kontrahaciji povrtnin se je najbolj odlikovala naša mlada kmetijsko-obdelovalna zadruga, ki je kontrahirala 5000 kg zgodnjega krompirja, 20.000 kg jedilne repe in 100 kg solate. Že v teh številkah se vidi plod in korist skupnega obdelovanja zemlje. Če bi bili kmetje, ki so vstopili v zadrugo, še kot privatniki, bi pridelali komaj zase. Tako pa bodo pridelali dovolj zase in še oddali višek pridelka državi, ki ga bo uporabila za preskrbo delovnega ljudstva, zaposlenega po ustanovah in v industriji.

Tudi v Srednji vasi se vrši kontrahacija povrtnin

Srednja vas 10. maja.

V Srednji vasi poteka kontrahacija povrtnin. Kmetijska zadruga sklepa pogodbe za odkup povrtnin s posameznimi pridelovalci z zavestjo, da mora izpolniti plan odkupa, ki ga je izdelal KLO. Po planu odkupa morajo pridelovalci oddati 900 kg zgodnjega krompirja, 100 kg graha, 1000 kg stročjega fižola, 600 kg čebule, 50 kg česnja, 1450 kg zelja in 3800 kg ostalih povrtnin.

V nedeljo 8. maja pa smo imeli pregled posejanih površin. V naši vasi imamo posejanih 105 ha 92 a orne zemlje. V jeseni smo posejali 13 ha 38 arov z žitaricami, pšenico, ječmenom, ržjo in ovsom. V spomladanski setvi smo posejali 13 arov s pšenico, 9 arov z ržjo, 9 ha 74 a z ječmenom, 3 ha 11 arov z ovsom, 16 ha 52 a s koruzo, 2 ara s prosom in 1 ha 37 arov s soržico. 32 ha 50 arov imamo posejanih s krmskimi rastlinami. S povrtinami pa smo posejali 27 ha 26 arov orne zemlje. Od povrtnin smo posadili največ krompirja in sicer 20 ha 99 arov. Na štirih hektarih in dvajsetih arih raste različno zelje, na ostalih površini pa raste fižol in druge povrtine. Na 1 hektaru in 2 arih gojimo industrijske rastline, lan in sončnice.

Nedeljski pregled pa je ugotovil v dveh primerih slabo obdelano zemljo in

to na posestvu Markež Ivane in Stendler Ivane. Stendler Ivana pa poleg tega dolguje še lanskoletno obvezno oddajo krompirja in sploh ne izpolnjuje nobenih planskih oddaj, kljub temu da je bila že večkrat na to opozorjena. Zadnji čas je, da jo KLO iztirja za lanskoletno obvezno oddajo krompirja.

SETVENI PREGLED JE RAZKRINKAL RAZNE ŠPEKULANTE

Begunje 8. maja.

8. maj je bil dan pregleda posejanih površin. Ker obsega naš krajevni ljudski odbor več krajev, smo ga razdelili na dve področji, da bi delo istočasno in hitreje potekalo.

Že pred setvenim pregledom smo morali kmetovalci poročati, s čim smo posejali našo zemljo in kako smo izpolnili plan setve. To je večina izmed nas poročala resnično, vendar jih je bilo tudi nekaj, ki jih je poročalo netočno ali pa lažno. Med grobimi primeri sta kmeta Cvenkelj Andrej iz Zgoš št. 35 in Bregant Jernej iz Zapuž št. 7, ki sta napravila lažne prijave. Prijavila sta velike površine detelje, v resnici pa sta to površino posejala z žitom. Lažni prijavi govorita dovolj zgovorno, da sta imenovana kmeta imela špekulantske namene, da bi jima ne bilo treba oddati zahtevani višek žita in da bi ga žetvi prodajala za nesramne cene delovnemu človeku. Ta dva primera lažnih prijav zaslužita prav gotovo kazenske posledice, da bi bila v opomin vsem špekulantom, ki jim ni mar, če delovni človek trpi pomanjkanje in ki imajo samo ta interes, da sami dobro živijo.

SETVENI PREGLED V RATEČAH-PLANICI

Rateče-Planica 8. maja.

Danes se je vršil v Ratečah-Planici pregled posejanih površin. V setvi smo posejali 3 ha 29 a pšenice in tako presegli plan za 29 arov. Z ržjo smo posejali 1 ha 36 a orne zemlje in izpolnili 100-odstotno plan posevkov rži. Ječmena imamo 6 ha 15 a, ovsu 90 a. Setvena površina pomladanskih žit obsega 12 ha 69 arov orne zemlje.

Plan povrtnin nismo dosegli stoodstotno. Od planiranih 15 hektarov smo posejali 13 hektarov in 17 arov, kar je šlo na račun setve žitaric. Plan krmskih rastlin smo izvedli stoodstotno.

V NEDELJO 15. MAJA BO DRUGA MNOŽIČNA PROSTOVOLJNA DELOVNA AKCIJA V GOZDARSTVU — PRIDRUŽIMO SE VSI!

Letošnja Titova štafeta - praznik alpinistov in alpskih smučarjev

Kakor vsako leto, tako tudi letos, topot še veliko bolj slovesno in množično, bodo naši alpski smučarji in alpinisti sodelovali pri izvedbi Titove štafete.

Alpinisti bomo v soboto 21. maja rano v jutro mogočno manifestirali pripadnost naši novi ljudski fizikulturi, ki zavestno usposablja našo mladino, tako v moralnem kot fizičnem pogledu, da bo v stanju izvrševati vse obveznosti, ki jih čas, ljudstvo in domovina pričakujejo od nje.

V organizaciji gorske reševalne službe bodo pri izvedbi letošnje Titove štafete sodelovali vsi pripadniki številnih alpinističnih odsekov. Baze in postaje gorske reševalne službe so se obvezale, da pošljejo na nastopno mesto na vrhu Triglava vse one, ki nekaj pomenijo v našem vrhunskem alpinizmu, prav tako pa so toplo zaželeni vsi oni, ki so izbrali gore za svojo visoko šolo moralnih in fizičnih vrednot.

Z vrha Triglava preko Malega Triglava in dalje do najvišje planinske postojanke Kredarice bodo ponesli krasno mojstrovino — štafeto palico gorski reševalci in alpinisti. S Kredarice preko Triglavskega ledenika je bodo v ostrih smukih pripeljali naši alpinisti smučarji z Mulejem, Lukančevom, Magušarjem in Katnikovo na čelu. Poleg njih bomo imeli priliko opazovati vrhunske vožnje naših najmlajših — bodočih reprezentantov Dornika, Četina in Kunčiča. Pri Begunskem studencu in dalje preko Praga v Vrata bodo pohiteli do Aljažvega doma s štafeto palico zopet naši mladi alpski kadri. Od Aljažvega doma mimo slapa Peričnika do Mojstrane bodo tekli gozdarji, lovci in drvarji skupno s fizikulturno mladino iz Mojstrane in zastopniki naše JA.

Tako nameravajo naši alpinisti in alpski smučarji letos začeti Titovo štafeto Ljudske republike Slovenije. Planinska zveza Slovenije in smučarska zveza naj povabita svoje članstvo, da bo štart na vrhu Triglava — mogočnega simbola Osvobodilne fronte slovenskega naroda — pravi prikaz, da naša mladina pravilno ceni vse napore in da želi sodelovati pri voščilih k rojstnemu dnevu ljubljene maršala Tita.

Vsi, ki žele sodelovati pri letošnji Titovi štafeti, naj pristopijo na Triglav skozi dolino Vrat in preko Praga na Kredarico. Aljažev dom in Kredarica bosta v teh dneh oskrbovana. K sodelovanju sta povabljeni planinska in smučarska zveza Slovenije, posamezna smučarska društva in sekcije, alpinistični odseki, prav tako pa tudi vsi posamezniki, ki hočejo na ta način pokazati in dokazati, da zavestno in brezpogojno sledimo maršalu Titu in CK KPJ, ki nam jamčita, da bomo dosegli in presegli vse, kar smo dolžni svojemu ljudstvu, ki gradi sebi in poznim rodovom boljše in srečnejše življenje. Letošnji štart na vrhu Triglava naj bo borbeni pregled naših smučarskih in alpinističnih kadrov, ki se morajo vsi zavedati

Železarna Jesenice:

Druga najboljša v železarni je delovna brigada mladega Andreja Jarkoviča v cevni

V železarni je bilo dozdaj organiziranih 726 delovnih brigad, od katerih jih je 26 sestavljenih samo iz mladine. Delovne brigade so najmanjše delovne enote, kakršne pač narekuje način dela v posameznih obratih. Najmanjše brigade štejejo samo po dve osebi, druge do 10 oseb, nekatere pa tudi po 50 ali več oseb.

Praksa je pokazala, da so se najboljše uveljavile brigade, ki štejejo najmanj oseb. To je tudi razumljivo, ker se manjše število oseb lažje drži skupaj in se tako močnejše osredotoči na določen delovni prostor, na katerem delovni učinek pri marljivih ljudeh neprestano narašča.

Najboljša v zadnjih mesecih je brigada Pavle Trohove, o katerih smo v „Jesenškem kovinarju“ že večkrat pisali. Pavla Trohova je iz siromašnega vaškega dekleta postala visoko kvalificirana delavka v železarni.

Drugo mesto med 726 brigadami si je pridobila delovna brigada mladega Andreja Jarkoviča v cevni. To brigado tvorijo Andrej Jarkovič, Lojze Likovič in Slavko Krmelj, ki so zaposleni na velikem varilnem stroju. Vsi trije tovariši tvorijo eno zlitno delovno enoto in zahteva njih delo izredne pazljivosti, duhaprisotnosti in ročnosti. V cevni so 4 take brigade, na vsaki izmen po dve. Od delovnega učinka teh brigad je odvisna storitev vse cevarne odnosno ostalih 37 brigad v cevni, kjer se dela na tekočem traku. Brigada Andreja Jarkoviča je v marcu presegla normo za 41% in ker je bila tudi v ostalih panogah tekmovalna dobra, je ostala le pol točke za najboljšo brigado Pavle Trohove.

Kakor Pavla Trohova je tudi Jarkovič Andrej sin revnih staršev iz vasi

Tovarna verig Lesce pri Bledu:

Delovni kolektiv nadaljuje borbo, da bi za stalno obdržal prehodno zastavo Predsedstva vlade LRS

Lesce, 3. maja.

Delovni kolektiv Tovarne verig v Lescah je pred dobrim mesecem sklenil, da bo v mesecu aprilu presegel proizvodni plan za 12,5%. Na svečani prireditvi 2. maja pa so ugotovili, da so svojo obveznost prekoračili, saj je bil proizvodni plan za april presežen za 29%. Plan za prve štiri mesece tega leta pa so presegli za 9%.

K temu velikemu uspehu sta veliko pripomogli partijska in sindikalna organizacija, ki sta v tesni povezavi z upravo podjetja reševali tudi najtežje dnevne naloge v zvezi z proizvodnjo. Za ves mesečni plan so izdelali podroben delovni načrt za vsako posamezno de-

velikih nalog in jih izvrševati, ako hočemo postati vredni potomci junakov, ki so se plemenito žrtvovali za našo veliko svobodo.

Žabjek pri Krškem na Dolenjskem. Pred desetimi leti je prišel na Jesenice, kjer je dobil delo v cevni kot pomožni delavec. Na njegovo prošnjo je bil dodeljen k varilni napravi. Po več letih trdega dela in neprestanega usposabljanja je postal eden najboljših delavcev te stroke. Zdaj ima lepo in stalno službo in je za svojo delovno dobo preskrbljen, na stara leta pa bo užival pokojnino, s katero bo mogoče dostojno živeti. Mladi Jarkovič naj bo vzgled vsem revnim kmečkim fantom, ki jim domača zemlja ne more dati dovolj kruha in stalnega zaslužka, da je za pridne ljudi v naši industriji vedno dovolj mest za zboljšanje življenja.

Tretje mesto med delovnimi brigadami si je priborila brigada Vinka Sokliča v gradbenem oddelku. Ta brigada je sicer najvišje presegla delovno normo, ki pa še ni v skladu z normami ostalih obratov. Priznati pa moramo tej brigadi, da je v marcu izvršila v najkrajšem času zelo velika dela. Če bi se ta brigada udeleževala tudi prostovoljnih delovnih akcij, bi verjetno dosegla prvenstvo vse železarne.

Najboljšim brigadam Trohove, Jarkoviča in Sokliča sledi dolga vrsta ostalih delovnih brigad, ki so presegle delovne norme in obveznosti do 40%. Seveda pa so v železarni tudi brigade, ki norme niso dosegle. Tem brigadam bo treba posvetiti vso pozornost in poiskati vzroke, zakaj svojih delovnih nalog niso izpolnile. Vedeti moramo namreč to, če bi vse brigade v železarni izpolnjevale svoje planske naloge, bi se delo v tovarni še bolj razcvetelo. Naši izdelki b. se pocenili, kar bi ugodno vplivalo tudi na znižanje cen ostalih življenjskih potrebščin.

lovno mesto. Zjutraj, ko so delavci prihajali na delo, so bili na vidnem mestu že seznanjeni z nalogami tistega dne, pa tudi s storilnostjo prejšnjega dne. Poleg tega pa so partijci in člani sindikata sprejeli še posebne individualne obveznosti ter s tem znatno pripomogli k hitrejšemu izpolnjevanju planskih nalog. Tako so se orodni ključavničarji zavezali, da bodo izvršili do 5. maja dva kompletna orodja kombinir klešč, katero obveznost pa so izpolnili dva dni pred rokom. S temi novimi kleščami bo znatno pomagano našim električarjem, vodo-inštalaterjem, ključavničarjem in drugim, ki jih nujno rabijo pri vsakdanjem delu, ker teh klešč do danes na našem trgu še ni bilo mogoče dobiti.

2. maja je imel delovni kolektiv svečano prireditev, na kateri so proglasili 26 novih udarnikov, med njimi je več štirikratnih in trikratnih udarnikov, za-

udarnica Hafner Marija, odlikovanka z redom dela 3. stopnje, prednjači pred vsemi. Njej sledi petkratna udarnica Knez Marija. Dvakratne udarnice so Kapus Amalija, Lah Minka in Zalokar Ivana.

Svoje izdelke razstavlja tudi oddelk varilne žice, kjer dela brigada Pavle Trohove, ki je že dvakrat dosegla prvo mesto v medbrigadnem tekmovalju celotne železarne. Mnogo teh izdelkov smo morali uvažati iz tujine. Ustvarjalni duh naših delavcev in tehnikov pa nas je osvobodil tudi na tem področju odvisnosti od inozemstva.

Ogledujem proizvode, ki jih proizvaja martinarna. Tudi tu smo dosegli v svojih velikih napredkih. Napis nad razstavljenimi predmeti navduši človeka: „Nekdaj smo morali vrtati ingote po vsej dolžini in jih nato polniti, kar nam je vzelo mnogo časa in obremenilo dragocene stroje. Danes po zaslugi novatorjev vložimo v kokilo pred vlivljanjem patrono z zato odgovarjajočo zmesjo in ingot je takoj po vlitju gotov in pripravljen za valjanje.“

Ljudska tehnika

NA LETALIŠČU V LESCAH JE ZOPET VESELO

Lesce, 8. maja.

V soboto 7. maja so imeli mladi letalci svoj prvi zbor v tem letu, na katerem so se pogovorili o mnogih težkočah in zaprekah, ki pa jih bodo z mladostnim poletom gotovo premagali. Uvodoma je spregovoril referent za jadričarstvo tov. Kus Jože, ki je prikazal velike uspehe mladih letalcev do danes in nakazal pot, po kateri naj stopajo v novi sezoni do še večjih uspehov. Za njim je upravnik letališča tov. Anžič Stane poudaril, da je v prvi vrsti najnujnejše delo popravilo letal.

Mladi letalci so sklenili, da bodo v nedeljo usposobili eno jadralno letalo in pričeli z letenjem. Rečeno — storjeno! V nedeljo, 8. maja si lahko opazoval na postaji 6 nasmejanih obrazov, ki so se odločili, da pojdejo na letališče in popravijo letalo. V Lescah se je pridružilo skupini še nekaj mladincev iz Lesc in Bleda. Na letališču so takoj prijeli za delo in ob 11. uri dopoldne je bilo letalo usposobljeno za let.

Po kratkem odmoru je letališče zaživel. Eni vlečejo letalo, drugi vitlo in v nekaj minutah so pričeli z letenjem. Prvi je preizkusil letalo upravnik letališča, takoj nato pa še ostali letalci. Vsi so pokazali veliko ljubezen in požrtvovalnost do naše domovine ter z največjim veseljem in navdušenjem spremljali posamezne polete in jih ocenjevali.

Ko je začel padati na zemljo mrak, je letalo odšlo k počitku. Fantje pa so posedli okoli svojega nastavnika in z vso pazljivostjo poslušali njegovo kritično oceno. Prisotnim so se od veselja svetilkale oči, kajti zaživeli so novo življenje. Ob koncu so se tovariško poslovili in razšli. Na take fante naša domovina lahko s ponosom gleda, kajti prepričani smo, da bodo ti fantje, če bo treba, nekoč skrbno varovali naše pravice in zahteve našega ljudstva. Škoda je le, da imamo le malo takih mladincev, ki se zanimajo za letalstvo, saj so za uspešen razvoj dani vsi pogoji. Zato pa: Mladina, tvoje je nebo in zemlja, vključi se v naše vrste in videla boš. Ne bo ti žal!

F. L.

služnih borcev v izpolnjevanju proizvodnega plana tovarne. Najboljšim delavcem in uslužbencem so razdelili nagrade, nad 60 delavcev pa je bilo pohvaljenih. Kljub slabemu vremenu je bila udeležba zelo velika. Poleg drugih govornikov je imel izčrpen referat tudi direktor tovarne tov. Slapnik Franc, ki je govoril o bodočih nalogah delovnega kolektiva v zvezi s priključitvijo nove tovarne za vijake.

Na proslavi je bila na častnem mestu izobešena prehodna zastava, ki jo je delovni kolektiv tovarne prejel od Predsedstva vlade LRS kot najboljši republiški kolektiv v kovinski stroki za drugo polletje 1948. Delavci, ki so ogledovali zastavo, so pomorno govorili med seboj: „Lepa je. Ne damo je iz rok! Borili se bomo, da ostane stalno naša!“

Tudi drugi obrati so pokazali vrsto uspehov. Tudi oni izdelujejo izdelke, ki smo jih morali preje uvažati. Razne vrste jekla, kemikalije, različni izdelki iz šamotne opeke, vse govori o ljudeh, ki so jih ustvarili zato, da ustvarijo boljše življenje delovni skupnosti Jugoslavije in da dokažejo, da pri nas gradimo resnični socializem kljub temu, čeprav nas klevetajo od vseh strani. Iz razstavljenih proizvodov sije resnica o socializmu!

Razstavljalci so prejeli tudi primerne nagrade in sicer je prvo nagrado v znesku 2.000 din prejela Industrijska metalurška šola na Jesenicah, drugo nagrado v znesku din 1500 je prejel obrat opekarna, tretjo nagrado din 1000 pa predelovalni obrati. Da je razstava tako lepo uspela gre predvsem zaslugi direktorju industrijske metalurške šole tov. Smoleju Slavkoti in Iskru Francu ter učencem te šole, dalje tov. Geoheliju, prosv. referentu predelovalnih obratov, ki so razstavo res okusno opremili tako, da je pregled nad razstavljenimi predmeti tudi brez vodiča najenostavnejši in poučen.

Vtisi s prvomajske razstave železarne na Jesenicah

Jesenice 2. maja.

Nisem tehnik in zato mi je bilo težko, ko sem prvokrat ogledoval stroje in izdelke, razstavljene na prvomajski železarski razstavi na Jesenicah. Ker sem Jesenčan, me je bilo sram, da bi pokazal svojo nevednost. Zato sem sklenil, da si bom ogledal razstavo še enkrat ali dvakrat in tako dobil vsaj malo pojma o razstavljenih stvarih.

Proces dela je kakor proces življenja. Tehnik je napravil načrt, modelni mizar je napravil model, po katerem so livarji vlili železo, ki je dobilo svojo obliko in svoj smisel, da bo služilo človeku, mu lajšalo delo in boljalo življenje... Ogledujem proces dela na razstavljeni mizi in zopet se je razvzljala pred menoj nova skrivnost socializma.

Če sem si zapomnil prav, je onile strojček naprava za stiskanje in vtečinjenje kisika. Menda smo jih morali še pred ngdavnim uvažati iz inozemstva. Potreba pa je narekovala našim novatorjem in racionalizatorjem, da so stroj

izdelali doma. Tako se osvobajamo od tujine, je prijetna misel, ki prešine človeka ob pogledu na stroj, ki so ga napravile domače roke.

Notranjost Martinove peči, lepo izdelani stružnici, da bi jih človek najraje z ljubeznijo pobožal, izdelki Žičarne, iz katerih diha trud 3-kratnih udarnikov Vidmarja Ignaca in Veindorferja Jožeta, dvakratnih udarnikov Ambrožiča Vinka, Klinarja Cirila in Mraka Jakoba in še sedemnajstih enkratnih udarnikov ter vseh požrtvovalnih delavcev celotnega kolektiva.

Željalna producira vedno več, človeška delovna sila se niža. Tudi iz teh izdelkov diha delo ljudi, kot so na primer 4-kratni udarnik Kozamernik Ivan, dvakratni udarniki Baškar Jože, Čuden Janez, Gabelir Anton, Kalan Jože, Knific Mirko, Lazar Vinko, Rihtaršič Pavel, Zajc Franc, Žerjav Jože, Žnidar Mirko in še 17 udarnikov itd.

Zavijalnica, kjer delajo večinoma žene, dosega zelo lepe uspehe. Šestkratna

Najboljši izobraževalni tečaji so bili nagajeni

Ob zaključku prvega leta izobraževalnih tečajev je Okrajni prosvetni svet nagradil tri najboljše tečaje jeseniškega okraja. Podelil jim je nagrade, razpisane v tekmovanju, objavljenem v Slovenskem kulturnem tednu (od 1. do 8. februarja 1949). Precej se je že pisalo in govorilo o delu izobraževalnih tečajev, zato zdaj ob zaključku prvega leta ni potrebno, na novo klicati v spomin vseh težav in ovir, ki jih je bilo treba premagati za dosego uspeha, ki — čeprav majhen — le ni izostal.

Kaj pa je doseženo in kje je ta uspeh? V tečajih, ki so vodili predavanja redno po programu, predpisanem od Ljudske prosvete Slovenije, je nad 150 tečajnikov posečalo predavanja in obvladalo snov, ki se je predavala.

Pa se bomo vprašali — in kdor bi bil zloben — bi to lahko storil: „Kaj pa vendar to pomeni, 150 ljudi proti 40.000 in več, kolikor jih je v okraju?“

Odgovoril bi lahko vsak, ki se je boril s tem, da so izobraževalni tečaji prišli s svojim delom: Res, ni mnogo, prav malo je 150 ljudi. Toda če upoštevamo, da so tečaji namenjeni le kmečkim predelom in vsem — kajti v mestih in industrijskih središčih opravljajo njih nalogo ljudske univerze, sindikalni tečaji in različna druga predavanja — spoznamo, da je uspeh le precejšen. Ne zato, da bi bili zadovoljni s številom ljudi, ki so tečaj obiskovali, pač pa zato, ker so se tečaji v minuli zimi uveljavili kot stalna oblika izobraževalnega dela na vasi. Jeseni tečaji ne bodo nič več novo, ko se bodo pričeli že poglobitveni tečaji. Drugod, kjer pa lani še ni bilo stalnih tečajev, pa bodo ustanovili začetne izobraževalne tečaje.

Uspehi izobraževalnih tečajev bodo v bodoče zelo tesno povezani z organizacijo ljudske prosvete same. Lani je bilo na žalost v večini krajih glavno breme dela izobraževalnih tečajev na ramah učiteljev. V bodoče tega ne smemo več dopustiti. Prosvetna društva, ki se prav v tem času ustanavljajo in postavljajo ljudski prosvetni trdnjše organizacijske temelje, bodo v bodoče morala skrbeti, da bo izobraževalna sekcija dovolj močna, da bo lahko samostojno vodila tečaj in odbirala predavatelje ter skrbela za obisk. V večini krajih se je izkazalo, da je glede izobraževalnih tečajev mnogo premalo zaupanja v lastne sile. „Pri nas

nimamo nobenega predavatelja, ki bi lahko predaval v tečaju,“ so zaključili v nekaterih krajih. Niso vedeli, da stojijo poleg njih ali med njimi samimi ljudje, ki bi lahko v tečaju odnesli levji delež. Naučili bi se predavati. Že zdaj in vse poletje se morajo ljudskoprosvetni sveti in društva ukvarjati z vprašanjem predavateljev, tako da bodo v jeseni vedeli ne samo njihovi odbori, pač pa tudi že vsi tisti učitelji, inženirji, tehniki, zdravniki, veterinarji, gozdarji, zadržniki, sadjarji, živinorejci, udarniki, novatorji, racionalizatorji in kolikor je še takih ljudi, kaj bodo predavali in kaj zahteva od njih tečaj, odnosno stopnja kulturne in politične zavesti in razgledanosti, ki bo dosežena in dana s tečajem ljudstvu.

Navidezno majhen uspeh pomeni torej veliko že s tem, da je uveljavil tečaj kot stalno obliko širjenja razgledanosti vaškega prebivalstva in to so izobraževalni tečaji v pretekli zimi popolnoma dosegli. Nekateri so dosegli še več in trije najboljše so bili za svoje delo nagajeni. Poglejmo, zakaj so zaslužili nagrade?

Tečaj v Stari Fužini v Bohinju sicer ni imel stalne oblike in tudi predavanja se niso vršila redno, toda bila so tako živa in so zajela toliko ljudi, da so tu ljudje spoznali prednost skupnega obdelovanja zemlje in ustanovili obdelovalno zadruho. Brez dvoma gre del uspeha za to tudi izobraževalnemu tečaju.

V Begunjah se je tečaj vršil nepretrgoma vso zimo. Predavanja so se vršila po programu in tečajniki so se jih redno udeleževali. Dvajset jih je ob zaključku prejelo spričevala o dovršenem tečaju. Ostali so odšli pred zaključkom na delo v Jelovico in zaradi tega tečaja niso posečali do konca.

Na Nomenju, majhni vasi, kjer razen knjižnice do sedaj ni bilo nobenih pogojev za ljudsko-prosvetno udejstvovanje, je tečaj posečalo 40% prebivalstva. Predavali so tudi kmetje in predsednik zadruge, česar niso dosegli skoro nikjer drugje.

Kot nagrado omenjenim trem tečajem poklanja OLPS zbirko knjig in nekaj denarja, s katerim bodo razpolagali pri delu njihovega tečaja v bodoče. Njihov uspeh naj služi za vzgled vsemu našemu delu v zvezi z izobraževalnimi tečaji v bodočnosti.

S tečaja za trgovske pomočnike na Brezjah

Brezje, 8. maja.

Mladina je žejna znanja. To berem z obraza 28-ih tovarišic, ki me napeto in pazljivo poslušajo, ko predavam. Različni obrazi, različni značaji, različna šolska izobrazba. Ono dekle tam je še pred nedavnim delalo na polju, ono tam je še pred kratkim okopavalo brajde, ona s kitami je bila že v zadržni trgovini. Prišle so iz različnih krajev jeseniškega, kranjskega in gosposkega okraja, a že prvi dan jih je zblizal. Med njimi je zavladovalo tovarištvo. Nekateri so šele tukaj spoznale, kako lepo in čudovito je tovarištvo, ki zveže prej nepoznane ljudi s svojo iskrenostjo in toplino. Prav tu so morda prvič spoznale to veliko pridobitev naše osvobodilne borbe, ki prihaja do izraza na mladinskih delovnih akcijah, na tečajih in povsod, kjerkoli se snidejo ljudje, ki se prej niso niti srečali, a ko so se, se jim je zazdelo, da se že od zdavnaj poznajo, da so že stari in dobri znanci. To se je zgodilo tudi s tovarišicami, ki so se zbrale na tečaju za trgovske pomočnike na Brezjah.

Po končanem predavanju me je povabil tov. vodja tečaja na kosilo. Dekleta so se porazubila po sobah, le dežurni sta odšli v kuhinjo, da pripravita kosilo, ki ga je skuhala kuharica krajevnega gostinskega podjetja, kjer se vrši tečaj.

LJUDSKA UNIVERZA

V ponedeljek ob pol 8. uri zvečer se vrši v dvorani Mest. kina predavanje:

GOSPODINJE KOT PRVE POMOČNICE BOLNIKU V HIŠI

Predava tov. dr. Merlak-ova. — Na predavanje Vas vabi

ODBOR.

V nedeljo 15. maja bo v spodnjesavski dolini pregled krompirišč glede koloradskega hrošča

Na OLO je bil ustanovljen okrajni štab za antidoriforne akcije. Naloga tega štaba je, da organizira na terenu, po KLO-jih, krajevne štabe, katerega vodja je kmetijski poročevalec. Zadolžen je KLO prvenstveno za organizacijo in evidenco poročevalsko službo. K množični akciji pa mora pritegniti tudi vse sekretarje frontnih organizacij, ter jih postaviti kot vodje grup v posameznih vaseh.

Okrajni štab je sestavil plan množičnih pregledov v glavni sezoni kakor sledi:

Z gradilišča zadržnega doma na Črnicu

Črničec 8. maja.

Kljub drugim važnim nalogam, ki smo jih morali izvršiti danes, se je zbralo na gradilišču zadržnega doma na Črnicu nad štirideset prostovoljnih-delavcev, ki so izkopali skoro polovico jarka za temelje. Odlikovale so se zlasti tečajnice za trgovske pomočnike, ki imajo tromesečni tečaj na Brezjah. Čeprav so to skoro sama mlada dekleta, niso prav nič zaostajale za moškimi in zaslužijo javno pohvalo za svoje delo. Ostali prostovoljci so bili z Brezij in Črnicu. Pogrešali pa smo tovarišev iz Mošenj in

Prvi množični pregled je določen za 15. maja samo za spodnjesavsko dolino.

Pri letošnjih pregledih krompirišč se bomo držali lanskih izkustev, ter pregledali vse krompirjeve nasade, ter takoj obvestili. Poverjenišstvo za kmetijstvo o uspehih, kis mo jih imeli na terenu. Poročilo mora vsebovati, koliko njiv je bilo pregledanih, število hektarov, koliko skupin je pregledovalo in katere parcele niso bile pregledane in zakaj (dež, itd.) se ni vršil pregled.

drugi vasi, katerim bo zadržni dom služil prav tako kot Brezjanom in črničkim vaščanom. Upamo, da jih bomo 15. maja srečali na gradilišču z delovnim orodjem in da bomo skupno z njimi izkopali še drugo polovico jarka za temelje, ki jih bomo potem lahko začeli graditi.

Zadržni dom mora biti pod streho še letos. Zato se udeležimo dela vsi in naj ne bo frontovca, ki bi ne delal na gradilišču svojega zadržnega doma. Če bomo delali vsi, bomo že letos lahko gledali s ponosom na uspeh svojega dela.

Najboljši mladinski aktivisti so prejeli nagrade in pohvale

Na podlagi doseženih uspehov, ki so jih dosegli mladinski aktivisti jeseniškega okraja v počastitev IV. kongresa LMS in v dneh po kongresu, je Okrajni komite LMS izdal

odlok štev. 3

o nagraditvi in pohvali najboljših aktivov Ljudske mladine jeseniškega okraja.

S IV. kongresom LMS tekmovanje ni bilo zaključeno, ampak je mladina jeseniškega okraja nadaljevala s tekmovanjem v počastitev 1. maja, praznika delovnega ljudstva. Največ uspeha med delavsko mladino je dosegel aktiv ključavničarjev v železarni Jesenice, za kar ga je IV. kongres LMS pohvalil in nagradil. Prav tako je bil pohvaljen in nagradjen aktiv LM žage „Tomaža Godca“. Tudi okrajni komite ta dva aktivna pohvaljuje in jima daje za uspešno delo vse priznanje.

Okrajni komite LMS pohvaljuje še aktiv LMS Plavža — železarna Jesenice, ki je do 1. maja opravil 1563 prostovoljnih delovnih ur v vrednosti 26.570 din. Plan so dosegli 100%-no. Kot priznanje za njihovo delo je bila temu aktivu podeljena plaketa maršala Tita.

Nadalje Okrajni komite LMS pohvaljuje še sledeče delavske mladinske aktivnosti: Javornik II — železarna Jesenice, Kurilnica promet, železarna Jesenice, Gradis Moste in Veriga Lesce.

V tekmovanju pa ni zaostajala tudi mladina naših vasi. IV. kongres LMS je pohvalil in nagradil aktiv LMS Stara Fužina z veterinarsko ambulanto. Tudi OK LMS daje temu aktivu pohvalo in priznanje.

Okrajni komite LMS pohvaljuje in nagraduje z cspalnikom in okopalnikom aktiv LMS Srednja Dobrava, ki se je aktivno vključil v agitacijsko delo za vstopanje v obdelovalno zadruho. Sodeluje tudi pri gradnji zadržnega doma in pri kulturno-prosvetnem delu. Študijske sestanke imajo redno vsakih 14 dni, v organizacijo pa je vključena vsa mladina.

Poleg Srednje Dobrave Okrajni komite LMS pohvaljuje še aktiv LMS Mojstrana in aktiv LMS Lancovo.

Tudi šolska mladina je v tekmovanju dosegla vidne uspehe. Najboljši je aktiv LMS gimnazija Bohinjska Bistrica, ki prejme denarno nagrado 5.000 din. Poleg tega se pohvaljujejo še sledeči šolski aktivisti: Aktiv IKS Lesce, ki prejme knjižno nagrado; aktiv MIS Jesenice, ki prejme kopje, dalje aktiv 8. razreda gimnazije Jesenice.

Med ustanovami je največje uspehe

dosegel aktiv LMS direktije železarne Jesenice. Mladina, ki je organizirana 100%-no, je poleg rednih študijskih sestankov opravila tudi 767 prostovoljnih delovnih ur v železarni, na stanovanjskih blokih in na gradilišču zadržnega doma v Ribnem. Vrednost teh del znaša 14.000 din. Zato je ta aktiv prejel pohvalo in kot nagrado radio-aparat.

Pohvaljujeta se tudi aktivna LMS Okrajni ljudski odbor Jesenice, aktiv Okrajnega magazina Jesenice in aktiv LMS Plavž—Jesenice.

Med pionirskimi odredi je dosegel največje uspehe „Borisev“ odred Gorje, ki je prejel tudi kongresno nagrado in pohvalo. Poleg tega OK LMS pohvaljuje in nagraduje z bobnom pionirski odred „Tomaža Godca“, Bohinjska Bistrica. Pohvaljujejo pa se odredi: Javorniški rovt, Jesenice, Kropa in gimnazija Radovljica.

OK LMS pohvaljuje končno sledeče centre predvojaške vzgoje: Železarna Jesenice in Podnart.

Pohvaljeni in nagradjeni aktivisti naj služijo za vzgled vsej mladini jeseniškega okraja. Nagraditev naj bo mobilizacija mladine za nadaljnje tekmovanje v čast rojstnega dne našega maršala Tita. 25. maja bodo pohvaljeni novi aktivisti LMS, ki bodo v tem tekmovanju najboljše.

Objave

Zahvala. Podpisani se iskreno zahvaljujem zdravniku dr. Hafnerju, primariju dr. Brandstätterju in vsem ostalim za požrtvovalnost in trud ter za uspešno izvedeno težko operacijo.

Koren Vinko, Jesenice.

Službo dobijo v bolnici na Jesenicah: 1 vrtnar, 2 boln. strežnici in 1 delavka. Interesanti naj se zgledajo v upravi bolnice, kjer dobe ostala pojasnila.

Preklic. Podpisana preklicujem in obžalujem žaljivke, ki sem jih iznesla pred mlekarjo v Zabreznici o Polajnar Mihaelu ter se mu zahvaljujem; da je odstopil od tožbe.

Pogačnik Marija.

Opozorilo. Poverjenišstvo za delo pri OLO Jesenice opozarja vse delodajalce na izvajanje zakona o učencih v gospodarstvu (čl. 5 in 6), da učenec ne sme delati več kot 8 ur dnevno, in da je prepovedano učenje uporabljati za dela, ki niso v zvezi z učenjem. Kršitelji zakona bodo najstrožje kaznovani.

Iz naših krajev

ČLANI ZVEZE BORCEV NOV NA HRUŠICI GRADIJO SPOMENIK PADLIM TOVARIŠEM

Hrušica, maja 1949.

Nikdar ne smemo pozabiti tistih, ki so dali življenje za našo svobodo. Vsakdo izmed nas se še spominja strašnih dni, ko so ustrelili na Belem polju pri Hrušici množico talcev, ki so umrli junaške smrti za svobodo svojega ljudstva in nam s svojo žrtvijo odprli pot v svet, kjer ne bo več izkoriščanja človeka po človeku. Zato zaslužijo mesta, kjer so padli naši najboljši, najgloblje spoštovanje, in naša dolžnost je, da jih zaznamujemo s spomeniki, da bodo vedeli tudi bodoči srečni rodovi, kako draga in polna žrtev je bila pot do njihove sreče.

S to mislijo se je Zveza borcev NOV na Hrušici obvezala, da postavi spomenik svojim padlim tovarišem s prostovoljnimi delom, ki se ga je do sedaj udeležilo 92 prostovoljnih delavcev, ki so napravili skupaj 653 prostovoljnih delovnih ur. Do sedaj so skupali temelj, odvozili odvišni material, navozili kameenje z Jesenic in gramoz iz Save.

POČASTITEV DNEVA ZMAGE NA JESENICAH

Jesenice, 8. maja.

V nedeljo 8. maja smo na Jesenicah proslavili Dan zmage. Oznanila ga je kovinarska godba z budnico, ki jo je igrala po mestu že ob petih zjutraj. Ob šestih zjutraj pa so člani ZB NOV odšli na prostovoljno delo v Radovljico, kjer so delali na izkopu cevi za jeseniško bolnico, nekateri pa so delali pri garaži pri poslopju OLO-a Jesenice. Ob desetih pa so se po slavnostni seji zbrali pred okrajem in skupno z vojsko napravili parado okrog Jesenic do Titovega doma, kjer se je vršilo slavnostno zborovanje. Na zborovanju je govoril tov. kapetan Stipe Komadin in govoril o devetem maju, ko so morale pred štirimi leti fašistične sile popolnoma kapitulirati. V svojem govoru je opozoril tudi na povojni razvoj dogodkov, ko so imperialistične sile postale naslednice nemškega fašizma in ko hujskajo na novo vojno. Njihove račune pa bo prekrizalo delovno ljudstvo njihovih držav, ki ga imperialistični mogotci neusmiljeno izkori-

ščajo in ki ga hočejo znova zaplesti v vojno, kjer bi krvavelo za njihove kapitalistične interese. Delovno ljudstvo v imperialističnih državah noče vojne in se bo borilo za pravičen mir in za svojo svobodo. Po govoru tovariša kapetana je kovinarska godba odigrala državno himno, nakar so vojska in člani ZB NOV odšli v povorki na pokopališče, kjer so položili venec na grobove padlih partizanov.

PROSLAVA DNEVA ZMAGE NA BLEJSKI DOBRAVI

Blejska Dobrava, 9. maja.

Na predvečer 9. maja so imeli na Blejski Dobravi proslavo v počastitev narodne osvoboditve in zmage nad fašizmom. Program, ki so ga izvajali člani Fronte, pionirji, tamburaši in pevci, je bil vsekakor zadovoljiv. Pionirji so nastopili z recitacijami, ruskim plesom in telovadnimi točkami.

Težkoče, ki jih imajo zaradi pomanjkanja prostorov, ne morejo ovirati Dobravcev, da se ne bi udeleževali na kulturno-prosvetnem polju. Ko pa bodo enkrat zgradili svoj dom, se bo kulturno-prosvetno življenje še bolj razvilo. O tem smo prepričani.

ŽIVLJENJE V MLADINSKEM DOMU V GOZDU

Gozd, maja 1949.

Kmalu bo leto, kar je Mladinski dom v Gozdu prevzelo ministrstvo za ljudsko zdravstvo. Od tedaj ima Mladinski dom več ali manj značaj okrevališča. Preje, ko je bil dom v oskrbi ministrstva za socialno skrbstvo, so prihajali vanj predvsem otroci, ki so bili žrtve fašističnega terorja in so bili popolne sirote ali polsirote. Sedaj pa dom služi zdravstvenim namenom tistih otrok, katerih družine bolehalo za TBC. Tako skrbi naša ljudska oblast, da bodo otroci bolnih staršev obvarovani nevarne bolezni in da bodo postali zdravi državljani naše domovine.

Sorodniki, ki obiskujejo otroke, so ustanovi zelo hvaležni. Ko je malo štiri-letno Marjetico obiskala teta, je vsa srečna ugovarila, da bo Marjetica ostala zdrava, čeprav njena mamica hudo boleha za tuberkulozo, očka pa v ljubljanski kliniki na hudem revmatizmu. Prav

OKRAJNO PRVENSTVO V ODBOJKI

V nedeljo, dne 8. maja t. l. se je vršilo na Jesenicah okrajno prvenstvo v odbojki, na katerem je nastopilo samo šest ekip, od teh tri z Jesenic. Uspehi so sledeči: 1. ŠD Prešeren 2. ŠD Gregorčič, 3. TD Kropa, 4. FA gimnazija Jesenice, 5. TD Jesenice, 6. TD Gorje.

Ekipa ŠD Prešeren je tudi letos sigurno zmagala. Drugo mesto je zasedlo moštvo ŠD Gregorčiča, toda s pokazano igro ni zadovoljilo gledalcev, razen v nekaj momentih. Tretje mesto so zasluženo osvojili mladinci iz Kroke. Dijaki gimnazije z Jesenic so dokazali, da v tej igri dobro napredujejo. Predvsem pa je treba pohvaliti fante iz Gorij, katerim je bil to prvi nastop in jim bo to, kar so videli, pripomoglo k nadaljnjemu napredku.

Slabo pa so se izkazala toplot društva, ki so v preteklih letih že nastopala, dosegala uspehe in tista društva, ki gojijo to igro že več let. To velja predvsem za telovadna društva: Žirovnica, Javornik, Lesce in Bled, delno pa tudi za Kamno gorico, Blejsko Dobravo, Hrušico in Kranjsko goro. Nadamo se, da bodo na predstojećem prvenstvu telovadnih društev nastopila vsa brez izjeme.

tako srečna je bila Jožkova babica, ko je videla, da se dečko lepo razvija, čeprav je mnogo pretrpel že v prvih dnevih življenja. Njegov očka je umrl za njegovo in našo svobodo v nekem nemškem taborišču. Takih primerov je v domu še več, vendar se otroci po zaslugi ljudske oblasti lepo razvijajo in vzgajajo v zdrave in ponosne ljudi naše države.

V domu lepo deluje pionirska organizacija. Pionirji se vedno radi postavijo, ko se naučijo kaj novega. Tovarišice voditeljice rade ustrezajo temu njihovemu veselju in jih naučijo marsikaj

15. MAJA — KONJSKE DIRKE V RADOVLJICI

Radovljica, 12. maja.

Pred dobrimi dvema meseci so na pobudo ljubiteljev konjskega športa sklenili, da ustanovijo klub za konjski šport v Radovljici. Klub naj bi združil vse ljubitelje konjskega športa našega okraja. S pomočjo JA so premostili začetne težave in ustanovili jahalni klub „Triglav“, ki je pričel takoj z delom. Prvi javni nastop kluba se je vršil v nedeljo 8. maja, ko je 30 jahalcev izvedlo konjski kros. Proga kroga je bila dolga 12 km. Start je bil v Radovljici, od koder je vodila proga preko letališča v Lescah, nato skozi Zapuže, Otok, preko Mošenj, od koder je zavila proti Begunjam, nato pa preko hlebc in Lesc proti Cilju, ki je bil zopet v Radovljici.

Prvi večji nastop pa bo priredil klub v nedeljo 15. maja ob 15. uri v Radovljici, ko bo izvedel konjske dirke v različnih disciplinah jahalnega športa. Na dirkah bo sodelovala tudi JA in 60 dresiranih konj iz okraja Kranj. Dirke bodo zelo zanimive, zato opozarjamo nanje prebivalstvo.

lepega, s čemer nastopijo potem na proslavah ali drugih kulturno-prosvetnih prireditvah, bodisi v domu ali pa zunaj.

Obiskov množičnih organizacij so zelo veseli. Pred dvema mesecema so obiskale dom primorske žene, katerih se pionirji še danes zelo radi spominjajo. Takrat so skupno z njimi manifestirali za Slovensko Koroško. Ob slovesu pa so jim zapeli nekaj partizanskih pesmi.

Sedaj, ko je pomlad, je v domu še lepše. Sonce in gorenjski zrak bosta še bolj krepila otroke, ki bodo prav gotovo naši najboljši državljani, ko dorastejo.

INDUSTRIJSKI MAGAZIN ŽELEZARNE JESENICE

sporoča delovnemu kolektivu, da so odprte

TRI NOVE POSLOVALNICE

in sicer v Kranjski gori, v Radovljici in na Bledu, katerih naj se članstvo v območju navedenih krajev prvenstveno poslužuje.

V poslovalnici v Radovljici bodo imeli potrošniki zaenkrat na razpolago špecerijo, v Kranjski gori in na Bledu pa špecerijo in manufakturo.

PRAZNIKI

(Nadaljevanje iz 18. številke)

„Le kdo bi si mislil, Meta, kdo bi si mislil, da bodo to naredili! Brez precesije bomo! Še nikoli ni bilo tako! Letos pa delajo ti zlodeji, kakor da je res sam satan v njih. Saj jih bo bog, o prav gotovo jih bo“, in še veliko tega je našela, kaj vse bo bog naredil s tistimi, ki precesije prepovedujejo. Meta pa jo je medtem lepo poslušala in ni bilo videti, da bi si kdovekaj k srcu jemala te njene reči, čeprav je še pred kratkim sama enako razlagala onima dvema v polju. Ko je Katra za trenutek odjenjala, ker ji je zaradi prevnetega pripovedovanja sape zmanjkalo, pa ji je Meta segla v besedo:

„Lej jo, lej. Ti pa govoriš o precesiji, kakor bi bila res tako pobožna. Saj nikoli nisi hodila v cerkev, zdaj pa kar naenkrat taka gorečnost in vdanost v boga.“ Meta je to povedala počasi in videti je bilo, da se norčuje iz nje. Toda Katra se ni zmenila za to in je raje Meti dopovedovala, da je tudi ona pobožna in bogu vdana.

„Bodi, bodi Meta! Res, da nisem nikoli hodila v cerkev, pobožna pa sem bila vedno. Mogoče bolj kakor ti in vsi tisti, ki vse pete obližete svetnikom, zraven pa opravljate in hudo želite, da se vse trese pred vami. Pa zdaj je tako ali tako vseeno. Zdaj moramo gledati, da se ne bomo kregali med seboj, ker bo sicer zares hudo za vse, najbolj pa za vero. Tako ti povem, Meta, in raje misli, kakšni časi so.“

„Da bi se ne kregali? Ali smo se že kdaj?“ je zagodrnjala Meta in že mislila, kaj vse bo povedala pri sosedih, o Katri, ko bo odšla.

Katra pa je nadaljevala in zdaj je bilo šele opaziti nekaj zvitega izza njenih gorečih besed:

„Ti še ne veš, Meta, kakšna nevarnost preti veri. Še par takih kakor s to precesijo, naredi, pa bo vse preč. Precesij ne bo, v puščico se ne bo smelo več pobirati, pozneje bodo še krst prepovedali in bismo in maše in cerkev zaprli. Mi pa bi se medtem kregali in opravljali? Razumeš, Meta, kaj je to?“

„Razumem, razumem!“ Pa kako bomo mi skupaj držali, saj nismo še nikoli. Glej, zame pravite, da sem opravljivka in da lažem. O tebi so vse mogoče govorili še takrat, ko si bila v mestu. Tonc, ki se zdaj največ za to stvar poteguje, je skup in oderuški bolj od svojega očeta, o katerem govorijo, da še nobenega hlapca ni pošteno plačal in da so mu bile vse dekletke tudi ljubice, čeprav pri precesiji alelujo nosi in se drži v cerkvi tako sveto, da bi nihče ne dvomil v njega. O Tineju, ki ga je Tonc pravkar v polju nagovarjal za to reč, kakor sem dognala, pravijo, da je bil komunist, pa so ga zdaj zbrisali. No, saj res ni bilo lepo, če je pretepel tistega Zidankovega izpod roba. Potem pa Mulej, ki so mu trgovino vzeli, v kateri te je preje pri teži prikratil, če je le mogel. Pa Ribnekar, ki je z lesom kmete goljufal in delavcem pri plačah pritrgoval. Končno pa vse tiste njihove ničvredne žene, ki so preje mislile, da so kdovekaj, ali pa Zdravarjeva Johana, ki so se je vsi bali. Toliko jih je obtoževala, saj je pred vojno le po sodnijah hodila. Podobno je z vsemi, ki bi prišli v to družino — do večera bi ti jih naštevala in o vsakem svoje povedala. Pa da bi zdaj skupaj držali? Le pomisli, jaz pa tista gosposka

Ribnekarica! Kako bi se mogli midve skupaj za besedo puliti? Ali pa ti in vsa ta svetohlinska dekleta iz Marijine družbe, kako bi moglo iti to skupaj? Samo to mi povej, pa ti bom verjela, da bomo nekaj napravili!

Katra se je v tem zamislila in videti je bilo, da se je spomnila nazaj, na čase, ko so s prstom kazali za njo in jo preganjali z jeziki, da se je čutila kot izvržek med njimi, čeprav ni nikomur izmed njih nič žalega naredila. Toda potlačila je te misli, kakor skušnjava so se ji zazdele, ker se je spomnila na to, zakar so jo poslali sem k Meti.

„Meta, je dejala, „ne skrbi za to. Vse je dobro, vsi ti, ki si jih naštevala in še drugi, ki jih nisi, so dobri z nami in sq verni in se za vero tudi bore. Prav zato sem tudi prišla k tebi. Vemo, da je tebi veliko do tega, da bi bila precesija, zato lahko mnogo pripomoreš k temu, mnogo, to rečem, Meta.“

Zdaj se je Meta začudila: „Jaz da lahko veliko pripomore? Kako neki? In le kaj bi bilo treba narediti in pripomoči?“

O, Meta, veliko, ti rečem. Saj bomo drugače tudi ob praznike. Glej Meta, ti hodiš okoli vseh ljudi in vse poznaš. Nihče te ne maza, toda zdaj te bodo imeli vsi radi. Povej jim, kako je s to rečjo. Povej vsem, da je vse to šele začetek in da najhujše še pride. Razumeš zdaj, Meta, za kaj gre? Ljudje morajo zvedeti, kako je s precesijo, morajo o tem govoriti, da, razburjati se morajo in povedati, da tega ne marajo in da hočejo praznike, pa če si jih prav sami naredi.“ Opazovala je pri tem Meto in videla, da jo je pridobila zase, ali pa še več, saj je Meta s samim zlodjem, kadar

se nastavi. Jezik ima že tak. Še bi bila mislila in gledala pred seboj, kako hodi Meta od hiše do hiše in ustvarja ogorčenje, ki raste povsod za njo. Ali Meta jo je prekinila:

„Dobro. Ampak ti si rekla, naj grem k vsem ljudem. To mi ne gre v glavo. Kako naj grem na primer k tistim, ki se niso v cerkvi ženili, ki celo otrok nočejo krstiti itd.? Saj me bodo čez prag vrgli, če bi jim začela tole reč pripovedovati.“

„No, Meta, mislim, da ti že veš, kako je treba urediti,“ ji je Katra hitela pojasnjevati in kar nekaj strah jo je poprijel ob misli na Andrejevega Miha. Ta bi prav gotovo poleno vrgel za njo, če bi mu le spomnila precesijo, kakor ga je vrgel lani za Zdravarjevo Johano, ki mu je rekla, da se je cigansko oženil. Potlačila je strah vase, na glas pa je rekla: „K takemu, kakor je Andrejev Miha, sama veš, da ni treba hoditi. Pa ta še niti komunist ni, kakor pravijo. Drugi so še hujši od njega. Vsi ti bi te še poslušali ne hoteli in sama veš, da bi se mi le izdali, če bi tem ljudem kaj pripovedovali o precesiji. Sama jih poznaš, kateri so, zato ti jih ne bom naštevala. Le to ti rečem, kjerkoli boš hodila, pazi, da ne pride onim kaj na ušesa. To bi škodovalo tebi in vsemu.“

„Bomo videli, ali bom šla kam ali nikamor“, je rekla Meta. Zdaj ti ne bom še nič obljubila. To že vem, da bo treba nekaj narediti, kaj, bomo pa videli.“

Katra je spoznala, da se Meta ni več voljna meniti z njo, čeprav bi ji rada še marsikaj povedala. Zato je le pozdravila sladko kolikor je le mogla in odšla.

(Nadaljevanje prihodnjič)